

Marknadsutblick COVID-19

April v.16 2020

Marknadsutblick april v.16 2020

Det har nu gått drygt en månad sedan virusets spridning på allvar tog fart i Sverige och stora delar av omvärlden. Under denna tid har vi sett hur samhällen förändrats dramatiskt och restriktioner införts i syfte att förhindra omfattande spridning. Stora delar av ekonomierna går på lågvarv då efterfrågan sjunkit och viss produktion står still. I IMF:s prognos över utvecklingen av global BNP som släpptes i veckan görs jämförelser med den stora depressionen på 1930-talet. I prognosen uppskattas att världen går in i recession och BNP minskar med 3,0 procent i år. Återhämtningen påbörjas nästa år och BNP ökar även om det tar flera år innan ekonomierna återhämtat sig fullt ut. Det scenariot förutsätter att smittspridningen mattas av under andra halvåret av 2020.

Den senaste veckan finns det ljusglimtar i och med att europeiska länder försiktigt börjat lätta på restriktioner och om en ekonomisk återhämtning i Kina. Samtidigt har världens regeringar sjösat massiva räddningspaket för att stimulera ekonomierna och mildra effekterna av viruset. Baksidan är att vi kan få leva med kostnaderna för stimulanserna under en lång tid. IMF spår att världens samlade offentliga skulder ökar med 13 procent under 2020. Särskilt allvarligt kan läget bli i länder som Italien och Spanien som drabbats hårt av pandemin och som redan innan hade en stor statsskuld. Därmed kan följderna av den ekonomiska krisen för hela EU bli långvarig.

Sverige har med en relativt låg statsskuld goda statsfinanser och därmed större möjligheter att parera den akuta krisen. I Sverige har arbetslösheten fortsatt att öka och enligt Arbetsförmedlingen kan den uppgå till 10 procent i sommar. Även UCs konkursstatistik visar att stora ökningar av antalet konkurser är att vänta under resterande delen av april.

GLOBAL BNP

Internationella valutafonden (IMF) justerar ner prognosen kraftigt för global BNP till -3,0 procent för 2020. Det innebär att den tidigare prognosen från januari i år sänks med hela 6,3 procentenheter. Därmed gör IMF bedömningen att världsekonomin står inför en mycket värre recession än under finanskrisen 2009 då BNP minskade med -0,1 procent. Både utvecklade ekonomier och utvecklingsekonomier väntas få en negativ BNP-utveckling, vilket är mycket ovanligt och har inte inträffat sen 1930-talets stora depression. Prognosen är mest negativ för euroområdet med en BNP-förändring på -7,5 procent.

Under 2021 prognostiseras en återhämtning av globalt BNP med 5,8 procent, enligt IMF:s basscenario. I basscenarioet görs bland annat antagande om att pandemins omfattning minskar under det andra halvåret 2020. IMF påpekar samtidigt att antaganden om pandemins längd och intensitet är extremt osäkert.

UTLÄNDSKA INDIKATORER

Nedan följer ett axplock av senaste veckans händelser från andra länder.

- **EU**, på skärtorsdagen kom EU:s finansministrar överens om ett gigantiskt stödpaket motsvarande drygt 500 miljarder euro. I paketet ingår nödlån som kan sökas av euroländer för att täcka kostnader för sjukvård och andra kostnader som uppstått på grund av krisen. Paketet innehåller även kreditgarantier från Europeiska investeringsbanken till företag i EU samt ett kommissionsförslag om finansiering av korttidsarbete. Stödpaketet beskrivs som solidariskt och välbehövligt för de värst drabbade länderna med dåliga statsfinanser, såsom Spanien och Italien.

Flera europeiska länder har den senaste veckan börjat luckra upp restriktionerna något då det finns tecken på att virusspridningen är mer kontrollerad. Danmark, Spanien, Italien, Österrike, Tjeckien och Finland har gradvis börjat lätta på nedstängningen av sina samhällen. Samtidigt varnar Europeiska smittskyddsmyndigheten för att toppen av viruset ännu inte är nådd på EU-nivå.

- **USA**, 9 april rapporterades att antalet nyanmälda arbetslösa ökat med 16,8 miljoner under de tre senaste veckorna. Totalt under två år av finanskrisen förlorade knappt hälften så många jobbet. Läget på arbetsmarknaden förväntas även förvärras framöver och representanter från Fed har varnat för att arbetslösheten kan stiga till 30 procent till sommaren. Centralbanken har meddelat om ytterligare stödpaket på upp till 2 300 miljarder dollar i lån till mindre företag, städer och delstater. I helgen meddelade skattemyndigheten IRS att de stödpengar som kommer att nå 99 procent av den amerikanska befolkningen har börjat betalas ut.

- **Kina**, exporten sjönk med 3,5 procent i mars jämfört med samma månad året innan. Fallet i exporten var betydligt mindre än de förväntningar på -12,8 procent som fanns innan siffrorna publicerades, enligt sammanställning av Bloomberg. Exportsiffrorna tyder på att landet återhämtar sig snabbare än förväntat. Samtidigt kommer rapporter om att antalet smittade återigen har börjat öka den senaste tiden.

ARBETSLÖSHET

Enligt Arbetsförmedlingen varslades 6 600 personer om uppsägning i förra veckan. Antalet varsel ligger fortfarande på en historiskt hög nivå, men har under de senaste veckorna sjunkit. Flest varsel registrerades under sista veckan i mars då antalet personer uppgick till 18 400.

Antalet nyinskrivna personer som arbetslösa under den senaste veckan var mer än dubbelt så många som motsvarande period förra året. Mellan den 6 och 12 april skrevs 13 800 personer in. Vid jämförelse med första veckan i april 2020 är det en nedgång med nästan hälften. Den kortare arbetsveckan under påskhelgen kan dock påverka jämförbarheten.

Arbetsförmedlingen ser farhågor om att en fortsatt liknande utveckling kan leda till en topp av arbetslösheten i sommar på runt 10 procent. I slutet av mars var 7,6 procent inskrivna som arbetslösa, vilket motsvarar en ökning med 0,7 procentenheter från mars 2019. Det är fortsatt tjänstesektorn som är värst drabbad, särskilt hotell- och restaurangbranschen, men även handel, bemanning och resebranschen.

KONKURSER

UCs konkursstatistik från 1-14 april indikerar att konkurserna kommer fortsätta öka kraftigt. UC uppskattar att konkurserna i hotell- och restaurangbranschen kommer öka med cirka 200 procent i april jämfört med samma månad 2019. Även detaljhandeln kommer bli hårt drabbad då konkurserna uppskattas öka med 70 procent under motsvarande period. Totalt sett uppskattar UC att konkurserna i landet ökar med 28 procent i april jämfört med april ifjol.

INFLATION

Enligt SCB:s Konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) var inflationstakten, det vill säga årsförändringen, 0,6 procent i mars. I februari var inflationstakten 1,0 procent. Framförallt var det lägre priser på drivmedel som drev nedgången, men även prisnedgångar på el, paketresor och hushållsvaror påverkade KPIF. Högre priser på kläder, livsmedel och transporttjänster motverkade nedgången i indexet.

Nedgången av KPIF gör att Riksbankens inflationsmål på 2 procent är än mer avlägset. Riksbanken har ännu inte aviserat om att sänka räntan till följd av den senaste tidens utveckling.

AKTIE- OCH RÅVARUMARKNADER

Den svenska börsen (OMXSPI) har under året sjunkit med drygt 15 procent. Börsen har dock stigit med nästan 20 procent sen den 23 mars då den hittills lägsta nivån i år noterades. De senaste dagarna har de första kvartalsrapporterna för 2020 kommit in. De amerikanska storbankerna Bank of America, Goldman Sachs och Citigroup har släppt svagare siffror för första kvartalet än förväntat, vilket fick OMXSPI att sjunka.

Den senaste veckan har oljepriset sjunkit med 15 procent. Priset har dock fluktuerat kraftigt då priset först steg efter att organisationen Opec+ kom överens om produktionsminskningar motsvarande nästan 10 miljoner fat om dagen. Priset sjönk sedan då internationella energiorganet IEA räknar med att efterfrågan kommer sjunka till en nivå som inte setts sen 1995. I år har oljepriset sjunkit med nästan 60 procent.

VALUTOR

Kronan har försvagats under krisen mot både den amerikanska dollarn och euron. Sen mitten av mars har dollarn under de flesta dagar kostat över 10 kronor, vilket inte inträffat på 18 år. Euron har stigit mot kronan med cirka 5 procent i år och kostar runt 11 kronor. Sverige som är ett exportberoende land gynnas generellt av en försvagning av kronan. En långvarig försvagning leder dock till högre priser på importerade varor och därmed även högre inflation.

KRISPAKET

Nya krispaket och åtgärder för att mildra de ekonomiska effekterna av virusutbrottet kommer löpande. Nedan listas några av de viktigaste åtgärderna.

Totalt har Regeringen presenterat ändringsåtgärder som uppgår till 107 miljarder kronor. Dessutom garantier för lån som omfattar 230 miljarder och åtgärder som ska förstärka likviditeten i företag som beräknas omfatta ytterligare 335 miljarder. Nytt i vårändringsbudgeten från 15 april är att regeringen föreslår att statens utgiftstak ska öka med 350 miljarder för att ha möjlighet att ytterligare kunna motverka krisen.

Regeringen har tidigare bland annat presenterat åtgärder om tillfälligt sänkta socialavgifter, rabatt för fasta hyreskostnader, staten tar över sjuklöneansvar, individersättning för karensavdrag, möjlighet att korttidspermittera, anstånd med skatteinbetalningar, utökade lånemöjligheter via Almi, Exportkreditnämnden och Svensk exportkredit samt kompensation till kommuner och regioner.

Finansinspektionen sänker bankernas buffertkrav för att underlätta utlåning till företag och hushåll via bankerna. Vidare kan bankerna ge bolånetagare undantag från amorteringskravet. Undantaget gäller till och med juni 2021.

Riksbanken har vidtagit åtgärder genom att bl.a. möjliggöra nyutlåning av upp till 500 miljarder kronor till hushåll och företag via banker. Beslut har även fattats om att utöka köpen av värdepapper med upp till 300 miljarder. Vid behov kommer dessa värdepapper innefatta både stats-, kommun- och bostadsobligationer för att tillgängliggöra krediter till olika delar av ekonomin. Utlåningsräntan för lån över natten sänks från 0,75 procent till 0,2 procent över reporäntan. Bankerna kommer även kunna låna obegränsat till samma ränta med tre månaders löptid mot säkerhet. Kraven på säkerheter för lån i Riksbanken har lättats. Regeringen har föreslagit att staten garanterar 70 procent av nya lån från bankerna till företag som drabbats hårt av coronaviruset, men i övrigt är livskraftiga.

Kritik har riktats mot de stödåtgärder som svenska staten tagit fram. Kritiken kommer främst från små och medelstora företag i särskilt utsatta branscher,

såsom besöksnäringen. Läget beskrivs som ytterst akut då intäkterna helt stannat av. Företrädare för dessa företag menar att statens åtgärder är ett steg på rätt väg, men att för mycket fokus ligger på lån. De mest utsatta företagen behöver ytterligare sänkta kostnader för att kunna överleva

Kritik har riktats mot de stödåtgärder som svenska staten tagit fram. Kritiken kommer främst från små och medelstora företag i särskilt utsatta branscher, såsom besöksnäringen. Läget beskrivs som ytterst akut då intäkterna helt stannat av. Företrädare för dessa företag menar att statens åtgärder är ett steg på rätt väg, men att för mycket fokus legat på lån med räntor som dessutom är för höga. De mest utsatta företagen behöver ytterligare sänkta kostnader för att kunna överleva.

Huvudkontor

UC AB
Årstaängsvägen 21 B
117 88 Stockholm

Kontakt

Växel: 08-670 90 00
Fax: 08-670 90 20

E-post: info@uc.se
Webb: uc.se

Firma

Org.nr. 556137-5113